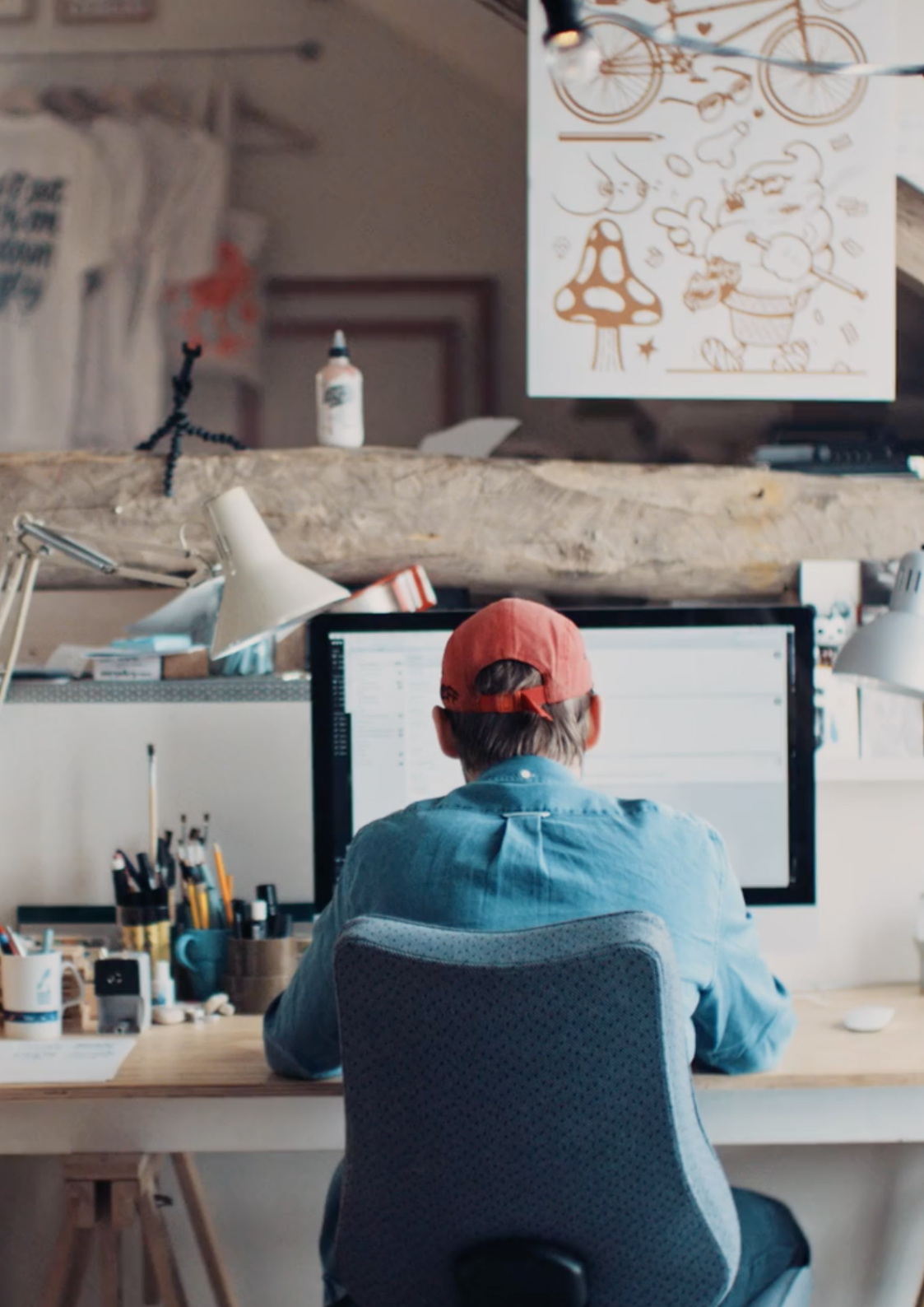

Ansvar og åpenhet

Eplehusets redegjørelse 2024

Ansvar og åpenhet | Introduksjon

Fra 1. juli 2022 trådte Åpenhetsloven i kraft for større virksomheter i Norge. Formålet med loven er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

For Eplehuset harmonerer lovens intensjon godt med allerede etablerte verdier i selskapet og måten vi driver virksomheten på. Vi har alltid hatt både sosialt ansvar og miljøhensyn høyt på agendaen i måten vi samarbeider med produsenter og leverandører på, og gjennom lovverket har disse prosessene blitt ytterligere formalisert og satt i system. Vi har som følge av dette iverksatt et mer systematisk arbeid for å sikre kjennskap til det nye lovverket utover i leverandørkjeden, i tillegg til å sikre mer formalisert dokumentasjon på forholdene som omfattes av loven.

Eplehuset er organisert som et konsern bestående av tre juridiske selskaper, med 100% norsk privat eierskap. Hovedhuset AS er morselskapet som eier 100% av Eplehuset AS hvor vi har støtteapparat og administrasjon, og som igjen eier 100% av Eplehuset Norge AS hvor all operasjonell drift, butikker, verksteder og annen kundeorientert virksomhet ligger. Denne redegjørelse er å anse som gjeldende for hele konsernet.

Eplehuset driver salg og service for alle Apples produkter, samt relevant tilbehør og et bredt tjenestetilbud knyttet til disse. Gjennom våre autorisasjoner og tette samarbeid med Apple er vi deres prefererte partner i Norge. Konsernet har en årlig omsetning på ca 1,3-1,4 mrd NOK, med ca 350 ansatte. Virksomheten er delt opp i ulike forretningsområder for butikk, service, bedrift, utdanning og nettbutikk. Vi har 23 butikker spredt rundt i hele landet, en stor serviceorganisasjon med hovedverksteder i Bergen og Oslo, utvidet servicevirksomhet i Stavanger og Trondheim, i tillegg til mindre hurtigverksteder i tilknytning til de aller fleste butikkene. Bedrifts- og utdanningsavdelingen håndterer alt fra små og mellomstore bedrifter til store anbudsprosesser og rammeavtaler til både privat næringsliv og offentlige institusjoner og etater, med både produktleveranser, opplæringsprogrammer og driftstjenester.

Eplehuset har etablert en dedikert rolle i selskapet som ivaretar samsvarsforpliktelser innenfor kvalitet, miljø og sosialt ansvar. Sammen med innkjøpssjef eller andre interne avtaleeiere, har disse tett kontakt opp mot våre leverandører og partnere for å sikre at vi kan stå inne for produktene og tjenestene vi leverer – helt tilbake til produksjonssted. Eplehusets retningslinjer og verdier knyttet til sosialt ansvar, menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er godt etablert internt, men også eksternt gjennom vår Code of Conduct. Denne sikrer oss både innsyns- og tiltaksrett overfor våre leverandører og partnere ved avvik fra retningslinjene. Generelt opplever vi et godt samarbeid og en felles forståelse for både viktigheten og oppfølgingen av dette hos våre partnere.

Basert på aktsomhetsvurderinger og undersøkelser Eplehuset har gjennomført det siste året er det ikke avdekket noen faktiske negative konsekvenser hos våre 3. part vareleverandører (Apple håndteres isolert pga størrelse og særskilte prosesser, se mer detaljer under). I 2022 ble det avdekket to isolerte brudd hos underleverandører til to av våre leverandører, og det ble iverksatt tiltak (avvikling av samarbeidsavtale) som følge av dette. Disse tiltakene har vært gjennomført av leverandørene, og er funnet å ha hatt ønsket effekt. For 2023 er det gledelig å se at det ikke er avdekket brudd hos noen av våre 3. parts leverandører. For Apples vedkommende er det i 2023 avdekket 5 avvik fra deres regelverk. Fire av disse gjaldt manipulererte timelister fra underleverandører, og det siste avviket var knyttet til sikkerhetsrutiner for bruk av en produksjonsmaskin ved en fabrikk. Alle avvikene er fulgt opp med tiltak fra Apple.

For regnskapsåret 2023 har Eplehuset innhentet informasjon og gjort vurderinger på leverandørene for totalt 96,7% av omsatte varer. Ytterligere 0,5% har dokumenterbare forpliktelser gjennom egen eller Eplehusets CoC. Eplehuset arbeider videre med å sikre dokumentasjon også for de siste 2,8% for å oppnå en fullstendig gjennomsiktighet på omsatte varer. Leverandørnettverket utgjør totalt flere millioner

ansatte i flere tusen bedrifter i over 50 land. Av dette utgjør naturligvis Apple en svært høy andel, og flere av de samme landene går igjen også hos andre produsenter og leverandører selv om skalaen naturligvis er betydelig mindre.

Gjennom Eplehusets egne vurderinger, sammen med innhentet informasjon fra våre leverandører og partnere, er det overordnet vurdert å være lav til middels risiko for grove brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i tilknytning til vår virksomhet. Den risikoen som er rangert høyest er knyttet til vareproduksjon i ulike asiatiske land, hvor disse forholdene historisk har hatt lavere fokus enn det vi typisk ser i Norge.

Eplehusets viktigste tiltak for å sikre at vi ikke bidrar til brudd på grunnleggende arbeids- og menneskerettigheter, er vårt fokus på dette i utvelgelsen av hvilke partnere og leverandører vi etablerer samarbeid med, og hvilke produkter vi ønsker å føre i vårt sortiment. En viktig del av dette var implementeringen av Eplehusets egen Code of Conduct, som startet tilbake i 2019. Videre har vi tett og god dialog med våre utvalgte leverandører, hvor åpenhet og tydelige forventningsavklaringer er en viktig del av dialogen.

En betydelig andel av vår omsetning stammer fra salg og service av Apples produkter. Apple har kanskje bransjens strengeste retningslinjer og tettste oppfølging av nettopp disse verdiene, og publiserer årlig svært detaljerte rapporter¹ om både verdier, arbeidet med dette og avvik som avdekkes. Du finner all informasjon og oppdaterte rapporter om dette via Apples hjemmesider¹.

Noen avvik fra disse strenge retningslinjene er forventet, med tanke på at Apple totalt gjennom alle underleverandørene engasjerer flere millioner mennesker i tusener av virksomheter spredt over mer enn 50 land og regioner. Dette kan dreie seg om alt fra mindre avvik til alvorlige brudd som f.eks manipulering av timelister, arbeidstider eller HMS-relaterte avvik. I rapportene tilgjengelig fra ovennevnte lenke er det detaljert informasjon dette, sammen med både tiltak og resultater. Ved konkrete

[1] <https://supplychainreports.apple>

Ansvar og åpenhet | Negative konsekvenser og risiko

varslinger om brudd på Apples retningslinjer vil de normalt ha representanter og revisorer med nødvendig språkkompetanse fysisk på plass på den aktuelle arbeidsplassen innen 24-48 timer for å følge opp avviket. En slik oppfølging setter underleverandøren formelt «på prøvetid» som varer fram til alle undersøkelser og påfølgende tiltak er gjennomført, og det er sikret og verifisert at avvikene ikke gjentas – en status som normalt varer 6-12 måneder. I ytterste konsekvens vil underleverandørens kontrakt med Apple termineres. Apple har over lang tid vist at deres tyngde og fokus på dette arbeidet har ført til betydelige forandringer hos selskaper i flere land og regioner, hvor det historisk har vært utfordringer knyttet til menneskerettigheter og arbeidsforhold. Siden 2008 har Apple for eksempel gjennomført opplæring i arbeidstakeres rettigheter til mer enn 26 millioner arbeidstakere i sin leverandørkjede. I 2023 gjorde Apple 1.564 revisjoner i egen leverandørkjede, i tillegg til 65.000 intervjuer av ansatte hos underleverandører og partnere. For dem som ønsker å lære mer om det omfattende arbeidet Apple gjør i egen kjede av underleverandører og råvareprodusenter, anbefaler vi å lese rapportene fra Apples egne sider for dette på <https://supplychainreports.apple>

Ansvar og åpenhet | Tiltak for reduksjon av risiko og konsekvenser

For 5 år siden startet Eplehuset etableringen av en Code of Conduct, hvor vi både holder leverandører og partnere til en standard for områdene miljø³ og sosialt ansvar⁴, i tillegg til å sikre oss innsynsrett og inspeksjonsrett i både rutiner, avviksrapporter og dokumentasjon ned på produktnivå når vi ønsker det. I løpet av 2023 har vi videreført dette arbeidet til et nivå hvor vi i dag dekker leverandørene av 97,2% av det totale omsetningsvolumet vårt. Arbeidet fortsetter med et mål om å oppnå 100% sikkerhet i hele leverandørkjeden til samtlige produkter vi omsetter. I tillegg til dette kommer partnere og tjenesteleverandører vi benytter i driften av Eplehuset, hvor vi allerede også har god dekning på dette. Videre foretar vi løpende risiko- og aktsomhetsvurderinger av våre leverandører og deres underleverandører og produsenter. Gjennom dette arbeidet har vi fått redusert og ikke minst evaluert risikoen for alvorlige brudd på menneskerettigheter og regler om anstendige arbeidsforhold betydelig.

Internt har Eplehuset etablert kanaler for varsling av uønskede hendelser og avvik, som kan gjøres enten identifisert eller anonymt etter eget ønske. Dette, sammen med våre verdier og arbeid knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, er også en del av våre interne opplæringsprogrammer for alle ansatte. Kunder, leverandører og partnere samt deres ansatte, henvises til å kontakte oss via apenhet@eplehuset.no enten det gjelder informasjonsforespørsler eller rapportering av uønskede hendelser. Ved slike henvendelser vil Kvalitetsleder umiddelbart følge opp saken sammen med nødvendige interne ressurser etter behov. Vi gjennomfører også årlige kontroller på utvalgte leverandører, for å sikre at vi til enhver tid har oversikt over eventuelle avvik som oppstår.

Etablering av CoC er i dag en standard del av alle samtaler og forhandlinger med potensielle nye leverandører for Eplehuset. Sammen med tilsvarende verktøy knyttet til miljø og klima er dette med på å underbygge Eplehusets verdier overfor våre partnere og leverandører, også internasjonalt.

[3] <https://pimcore.eplehuset.no/Innhold/PDF/supplier-code-of-conduct/SCoC-Climate-v1.3.pdf>

[4] <https://pimcore.eplehuset.no/Innhold/PDF/supplier-code-of-conduct/SCoC-Social-Responsibility-v1.3.pdf>